

**Uredništvo i uprava
ZAGREB, MASARYKOVA 28a
Telefon 67-80**

**Uredništvo in uprava
za Slovenijo in slovenski del
Julijske Krajine
LJUBLJANA, Erjavčeva 4a**

ISTRA

**Pomožimo
da list izlazi
na 6 strana**

GLASILO SAVEZA JUGOSLOVENSKIH EMIGRANATA IZ JULIJSKE KRAJINE

Okupljanje naše omladine

Svi mi, koji želimo i radimo na tome, da naš emigrantski pokret izdaje iz dosadašnje rezerve i da se trgne iz dosadašnjeg mrtvila, svi mi koji smatramo da je u našoj emigraciji potreban preporod i da se ona počne baviti radom, koji proizlazi iz jasno ocrtane emigrantske ideologije, u kojoj je sa par riječi rečeno sve što mi hoćemo, sa velikom radošću pročitali smo vijest o okupljanju naše omladine u Zagrebu. Mnogi je od nas pomislio pri tome: Bolje ikada nego nikada!

Svima, koji sa pažnjom prate emigrantski pokret, bit će poznato, da je već ranije bilo pokušaja organizovanja emigrantske omladine, šta više, da je u našim većim emigrantskim centrima postojala organizovana emigrantska omladina u sekcijama pojedinih organizacija. Znamo i to, da je vjekovito omladini nažalost bio kratak i da je nestala sa pozornice još prije nego li su njen rad i njen glas došli do izražaja u našoj emigraciji. Zašto? Možda zato, što je u omladini vrela krv. Što je ona impulzivnija, sa više inicijative i odlučnosti, spremna na sve pa i na žrtve, pa nije kao takova kod starijih naišla na razumijevanje, a još manje na podršku.

Budjenje naše omladine mora se svakoga najugodnije doimati, osobito pak danas, kad naša emigracija, organizovana u emigrantskim društvima u glavnom slagulira i zauzima »stav iščekivanja«.

Da bi naša omladina, prije nego li da mahna svome radu, u tome uspjela, ona treba da zna što hoće. S time mora već u početku biti na čistu. Kompromisa ovdje nema i ne može biti!

Omladina mora biti složna, jer će u protivnom slučaj u ovaj pokušaj pasti u vodeno da se opet čekati »zgodna prilika« ili koji događaj, koji nam neće ići u prilog, i za trenutak nas osvjestiti, pa da opet zauzmemo »stav iščekivanja«. Samo takova omladina doći će u našoj emigraciji do izražaja, samo na taj način zauzeti u našoj emigraciji mjesto, koje joj ide. Stariji će morati omladini ustupiti mjesto kraj sebe, jer je omladina svježija, još neiscrpljena, puna snage, poljeta i volje za rad.

Što se naša omladina budi — i ako kasno — i što se čuje njen glas, to je dobro i za sve nas utječno, jer su stariji promoreni i bez onog poleta, a koji bi trebali da proširile svakooga u borbi oko postizavanja našeg cilja. Taj polet može da nadomjesti i da vrati samo omladina.

Današnja omladina, koja je odrasla i odgojena u novom duhu, koja već drukčije shvaća, jer je liberalnija, vidi i predstavnicima društva jedino saradnike. Stoga je naša omladina slobodnija, svoje misli i ideje je otvoreno izražava, usuduje se čak i kritizirati, što joj se zamjerava i uzima za zlo. Stoga će netko nazvati omladinu neposlušnom, nediscipliniranom, nezadovolnom itd. I to samo zato, jer neće i ne može uvijek aplaudirati i prihvaćati ono, što recimo, neko od starijih predloži ili zaključiti. Današnja omladina se ne slaže sa zastarjelim metodama. Ona stoji na stanovitu, da njen rad ne mora biti skučen samo u društvenim prostorijama, između četiri zida. Naša omladina ima sva prava i sve kvalifikacije kao i stariji, da uz njih vodi odlučujuću riječ u našem emigrantskom pokretu, u našoj borbi. I to s punim pravom, jer je i ona prošla kroz kalvariju stradanja, kroz tamnice i logore. Zar iz sredine naše omladine iz Julijske Krajine nisu nikli junaci i heroji. Nije li zar naša omladina dala Oortana, Bivočca, Bratužu i tolike druge?

Omladini, koja je na tako vidan i ubjedljiv način dokazala da je sposobna boriti se i za Pravdu »doprinositi svaku žrtvu, valja širom otvoriti vrata i dati joj prilike da se istakne, ne u toliko, da se može reći,

da omladina živi i da postoji, već i na djelu. Omladina to želi, ona to hoće, omladina to mora!

Omladina naše emigracije treba da stupi na pozornicu i da na svoja pleća preuzme teret emigrantske borbe, jer starijih polako nestaje, a neki se i povlače.

Nije namjera predbacitati starijima, jer su oni za tih 10—15 godina života naše emigracije mnogo, vrlo mnogo učinili. To valja lojalno priznati. Ali valja otvoreno reći i to, da su u svom radu i grešili isto tako, kao što će grešiti i mladiji. Naša omladina međutim, koja je i do sada sazrijevala sa starijima, imala je prilike da uoči razne greške i da uvidi pogrešan put, kojim se išlo, pa joj neće biti teško izabrati si put, kojim mora poći. U toliko je dakle i njen položaj lakši, jer pred sobom ima Iskustvo, jednu dobru školu.

Niko neka ne misli, da se ovdje postavlja granica između stariji i mladiji, ili da je riječ o nekoj borbi između njih. Ne, toga ne smije biti i nije potrebno. Ide se samo za tim, da se omladini, koja se budi, pruži prilika da se istakne da djeluje u borbi za prava našega naroda, za ostvarenje zajedničkih ciljeva i ideala. Pri tome neka ne, bude zamjere, što se ukazuje na greške starijih. Jer ako želimo uspjeha, moramo biti iskreni i istini u oči pogledati.

Valja imati na umu, da omladina naše emigracije nije što i omladina kojeg doma-

ćeg, recimo patriotskog društva. Naša omladina, t. j. emigrantska ima svoj poseban zadatak, izvršenje kojeg je skupčano sa mnogim teškoćama, i teško prolaznim putovima. Kako će riješiti taj problem i kako će preći taj put, to je poglavlje za sebe. Nije li omladina sama u stanju da riješi taj problem, ona ne smije stati, već mora naći puta i načina, da doprinese njegovu rješenu. Naša omladina ima i u budućnosti da kaže svoju riječ. Za to vrijeme ima da se spremi, kako bi bila sposobna za žrtve, koje se od nje budu tražile, na žrtve, koje od njih traži sama stvar. Žrtve u pravom smislu te riječi.

Krajnje je vrijeme, da naš emigrantski pokret oživi. Oživiti će ga jedino svjesna, borbena i neustrašiva omladina.

Neka zato pokušaj omladine u Zagrebu ne ostane lokaliziran. Neka ne ostane samo kod pokušaja. Odbacimo stav »iščekivanja« jer to nije pravi put! Zar smo toliko godina čekali i toliko vremena izgubili da u danom momentu zauzmemo stav iščekivanja? A što ima da čekamo tim stavom iščekivanja? Možda bolja vremena, kada ćemo opet čekati zgodnu priliku, pa da zauzmemo ponovno stav iščekivanja.

Omladino u se! Probudite se, kaži svoju riječ! Omladino trgnite se, preni iz sna sve ono, koji spokojno spavaju i čekaju! Omladino na posao, u borbu, jer tvoje vrijeme je tu!

VELIKE SVETAČNOSTI U PULI

U KOJIMA SU DEFILIRALI ISTARSKI SELJACI

Pula, jula 1937. — U Puli je 11 o. mj. održana velika svečanost sa seljacima. Tog dana su sakupili u Puli oko 10 hiljada seljaka u narodnim nošnjama. Prisutan je bio duca di Spoleto, Angelini, predsjednik Konfederacije zemljoradnika i svi vojni i civilni odličnici.

U areni su održani govori, a iza toga se formirala povorka sa simboličkim kolima i natpisima, među kojima su se isticali natpisi: — Vogliamo Duce in Istria (Hoćemo dučeta u Istri!) —

Tog dana je bila i izložba vina. Upada u oči da su na tu svečanost doveli većinom seljake iz talijanskih gradica i onih par sela, (Sišana, Bala, Galizane, Vodnjana), ali je bilo i nekoliko naših u narodnim nošnjama, a naročito su se isticali Perotići.

PREMETACINA RADI PARADE U RIMU

Vodice, jula 1937. — Kao je svuda kod nas vodjena velika propaganda da naše žene i ljudi ldu u narodnim nošnjama u Rim na poklonstvo, tako je bilo i u našem selu. Kod nas su se odazvali jedino dvojica, i to Hrvatini Frapjo, trgovac i njegova sestra, ali i oni pod pritiskom njihova šogora Fakina iz Livada.

All i to je imalo svoj uobičajeni završetak. Karabinjeri su, naime, proveli premetacina u kući njihova ujaka Ribarića, jer da se on tobože protivio da Hrvatini i njegova sestra idu u Rim. Nisu mu, naravno ništa našli, pa su mu strogo zaprijetili da se ne mijša u njihove poslove.

Ribarići su pred malo vremena oduzeli dozvolu za dućan i gostionu.

Tri velike vojne v dveh desetletjih

Zadnjih dve desetletj poseba Italija od vseh evropskih držav najobično vneto preko svojih meja. Sprva, v svetovni vojni, je bilo treba sicer to poseganje šele nekoliko izrezati in izsiliti. Kasneje pa so njeni posegi postali že nekoliko samo ob sebi samih »utemeljenih« po vsem notranjem političnem in gospodarskem razvoju in celo organizirani naprej. Važno je sedaj premočiti ali to bile vse te akcije preko meja države, večinoma vojaškega značaja, državi v korist, ali bi se morda iz vsega našel kak drug izhod, ki bi morda imel druge, celo ugodnejše posledice za Italijo v vseh ozirih, zlasti v moralnem in gospodarskem pa tudi v političnem. Mislimo pri tem le-nar tri velike vojaške posege v dveh desetletjih: svetovna vojna, abesinska ekspedicija in sedaj poseganje v špansko državljansko vojno, kjer stoji Italija kot zastopnica evropskega španjolske nacionalne, fašistične Španije. Nekoliko pogledov nazaj in pa v položaj, nam bo deloma razjasnilo to vprašanje.

Izmed evropskih volesli je bila Italija skoraj zadnja, ki se je notranje etno-organizirala ter ustvarila skupno politično in gospodarsko organizacijo države na vsem polotoku. Ta etnotnost in pa zunanji vplivi kapitala, zlasti na razvoj industrije, so jo prav kmalu privedli do neke točke, kjer je morala stopiti v borbo z drugimi kapitalističnimi voleslami, zlasti ko je prejel že spoznala, da iz svoje zemlje ne more zaslužiti vsem velikim zahtevam in potrebam razvoja, ki se spoznala da njena lastna produkcija, pa tudi konzumi, ob istočasnem nizkem nivoju mas, v skoro vednejšem sistemu, prepričla. Kapital je v industrijski prenesel kratkoročno ves sistem od znan, kolonski sistem v kmetijski pa je posredno s tem tudi ostal. Tesnost v razvoju je postajala vedno večja zlasti š, ko je vedno bolj naraščalo število prebivalstva. Nujna posledica tega je bila, da se ob danil ne sprejemljenih notranjih razmerah ubere volesli že prei. A Italija je to storila v kisto drugih okolščinah. Iskanje »prostora pod soncem« je postalo tudi za Italijo »življenski problem«. Ta potreba je pogrnala Italijo v svetovno vojno, v Libijo, v Abesinijo, danes pa v Španijo. To »iskanje« pa se v danli okolščinah še ne bo končalo in zaključilo. Pogledati moremo le rešitve, ki ga je dal Mussolini vklesati v mednarodno plosko, na Imperalni cesti (Via dell'Impero) v Rimu in ki kaže meje do katerih mora segati rimski imperij, to je do mel, ki je obsegal stari Rim v času svoje največje moči za Trajana v I stoletju po Kr. Prišli smo do tega, da je prevzel v izvrševanju ta program fašizem, po svojem vidju.

Toda ta pot ni lahka in okoliščine pod katerimi se izvaja in nai bi se izvajal vse program, so vse prei na ugane, boljše rešitve, vedno bolj in bolj nasprotne ciljem fašističnega zunanje sile. Nasprotja so zunanja in notranja, to je taka, ki se javljajo v odnosu Italije do drugih držav in pa tak, ki izvrjajo iz notranjih razmer, zlasti vsled položaja, ki ga zahteva taka borba v notranosti države in posledice, ki jih pušča vsak tak poseg znotraj države.

Poglejmo na kratko le notranje posledice zadnjih voj in vojaških akcij, pri katerih je na en ali drug način morala sodelovati vsa država, ali vsaj čutili vojno stanje. Zunanji uspehi Italije niso bili veliki. Še daleč ne taki, da bi zadovoljili in zadovoljiti vsem zahtevam. Notranji položaj pa je bil po vojni naravnost strašen. Neorganiziranost, lakota, štrajki, moralna depresija, nezadovoljstvo... Kriza, ki je po vojni nastala, je dobila naravnost revolucionaren značaj. Notranji dolg je narasel od 15.718 milijonov v avg. 1914 na 45 milijard koncem junija iste vojne, zunanji pa na 12 milijard. 750.000 padlih, nad milijon invalidov, vse to je večalo nezadovoljstvo do skrajnosti. Vojna je dalje uničila pet najrodovitnejših provinc, novo pridobljeno pokrajine pa so zahtevale le žrtve. Ker so se afriške province med vojno skoro odtužili, jih je bilo treba na novo pridobiti z vojaško akcijo. Socialno povojno razvalilo je nekaj let uspevanja je deloma popravilo. Na dnu se je vleklo v bistvu vse zlo, ki ga je vojna pustila in ter jo še povečalo. Lahko je tudi, da se država od vojne dalje ni več mogla postaviti na temelj razvoja, ampak razkroja, ki jo je počasi, a gotovo gnal v nove in težke čase.

Sledila je »ekspedicija« v Abesinijo, ki je drugič zahtevala skrajno napetost vse države na vseh polih ob doprinosanju novih žrtav. Edina afriška svobodna država, ki se je pred evropske volesli razdelila »štirerdeset sfer«, je padla, a notranji razkor so je pri napadalca nadaljeval. Notranji dolgovi so zopet poskočili na nad 120 milijard, zunanji na 20—40 vstevši one, ki so nastali med obema vojnoma. Čeprav ljudske žrtve niso bile v primeri z »uspehom« tako velike, je abesinska vojna zahtevala strahne zgube in žrtve. Za leto in čez je zastal ves gospodarski razvoj in vse to investicije izplačale, je vprašanje. Eno je jasno, da so danes posledice negativne in težke ter so za mnogo poslabšale notranji položaj v vseh ozirih, zlasti pa so odprele še bolj oči ljudem, ki so začeli spreplegovati smer in značaj fašistične politike in oblasti. Danes ni rešen še niti eden od problemov, ki bi se moral rešiti. Rešilo se

je morda le nekaj industrijskih in finančnih močevce, ki so z vojno in po vojni dobili novih možnosti za plasiranje svojih kapitalov. Ljudstvo je padlo za stopnjo nižje kot večji pritisk in prišlo še ob zadnjo svobodo.

Mednarodni položaj je bil ob abesinski vojni izredno napet in je slučaj, lahko rečemo, je rešil Evropo pred katastrofo. Ta pa ni bila odstranjena, ampak se je kmalu znova pokazala in to ob španski državljanski vojni, ki se je do danes razvila v evropsko mednarodno vojno, v katero je potegla tudi Italija pod geslom obrambe sveste pred boljševizmom, a z željo da pride do španskih bogastev in spornice tekmece z morji, ki jo obdajajo. Sedaj smo sreli te vojne in posledice v teh razmerah še ne moremo predvidevati, zlasti ne zunanjih, da se ne vstojemo, kot smo se ob abesinski vojni. Eno pa je, da Italijo to stne do rešitve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno gospodarstvo in vpliv le začasen in se ne bo nikoli splašal z ozirom na ogromne žrtve, ki jih zahteva od Italije. Svet se je danes razvil izredno visoko in da se notranji položaj slabša in slabša. Tudi če si Italija zagotovi zmago v Španiji, ali pa generalu Francu pripomore do nje, bo njeno

PREGLED DOGODJAJA

U JUGOSLAVIJI

KONKORDAT

između Jugoslavije i Svete Stolice izglasao je u Narodnoj skupštini...

Postupanje sa katolicima, koji stanuju u Kraljevini Jugoslaviji i koji pripadaju narodnim manjinama...

Kako je jugoslavenska vlada bez odlaganja prihvatila ovu odredbu...

Apoteotska minijatura u Beogradu je tu 2. aliniju čl. XI. objasnila...

što se čine čl. XI al. 2. jasnije je da je Sv. Stolica...

PATRIJARH VARNAVA

umro je u noći između 25 i 26. o. m. j. u Beogradu...

Patrijarh Varnava rođen je 29. augusta 1889. godine u Plevljama...

Na dan 10. aprila 1910. godine, carigradski patrijarh...

OTKRICE SPOMENIKA

braći Antunu i Stjepanu Radiću u Trebranju izvršio je dr. V. Maček...

U OSTALOM SVIJETU

U ŠPANJIJI

za borbe nastavlja. Iza osvojenja Bilboa, madridski vladar...

ODBOR ZA NEMIJESANJE

nastavlja radom kao i do sada. Listovi javljaju da će u sjedinjenoj...

GUGLIELMO MARCONI

italijanski izumitelj, senator i predsjednik Akademije umjetl. Po oca je bio Talijan...

Jože Križaj je živ

Pariz, 25. jula. — II Nuovo Avantić javlja: Doznajemo da je avijatač Jože Križaj...

Zagreb, jula 1937. — Već par mjeseci smo znali da je Križaj živ...

blo prije zarobljenstva. Jednom našim pretprijatelju...

Sretni smo da je Križaj živ. Jedna žrtva manje...

TRŽASKA POKRAJINA V ŠTEVIKARH

Statistični urad je objavio u svojem 34 zvezuku izvješće iz ljudske šteta...

Vratilo se bolestan iz Španije

FASISTA ZA RAČJEVANI I NASTRAĐAO RADI PRICANJA

Račjevans, jula 1937. — Prošle nedjelje održan su ovdješnji fašistički sastanak...

MA VOCE DEGLI ITALIANI, NOVI DNEVNIK TALIJANSKIH EMIGRANATA

Pariz, jula 1937. — Dugo najavljeni dnevnik talijanskih emigranata u Francuskoj...

JAPANCI

su ponovno navratili na Kinu. Iskorištili su zahvalnost...

V TRSTU SO SPUSTILI V MORJE VOJNO LADJO „VITTORIO VENETO“

V nedjelju 25. jula spustili su u morje veliki oklopni brod „Vittorio Veneto“...

V TRSTU REKRUTIRAJU VOJAKE ZA ŠPANIJU

Trst, jula 1937. (Agis). — Zadnji rekruti, ki so bili vpoiklicani...

Hapšenje starog seljaka

Rašpor, jula 1937. Nemili slučaj sa jednim prosjakom...

MALE VESTI

— Sincić Anton iz Gračička osuđen je na 3 mjeseca i 15 dana zatvora...

— Na 1. leto zavora in 2.000 denarne kazni je bil obsoben...

— Močetić Viljem iz Mirna je dobio težke poškodbe...

— V Fužinah pri Ajdovščini je utonil 59-letni Fran Špan.

— Težje je bil ranjen 45-letni Josip Medved iz Divače...

— Službena talijanska agencija Stefani počel čed od 1. augusta...

— Režime Fascista je pričel z grožnjami italijanskim izselencem...

— 17. julija se je vrnilo več kot 450 ranjenih italijanskih legionarjev...

— Radič toga, što su protujapanski po-

— Radič toga, što su protujapanski po-

— Radič toga, što su protujapanski po-

— Radič toga, što su protujapanski po-

— Radič toga, što su protujapanski po-

— Radič toga, što su protujapanski po-

— Radič toga, što su protujapanski po-

— Radič toga, što su protujapanski po-

— Radič toga, što su protujapanski po-

— Radič toga, što su protujapanski po-

— Radič toga, što su protujapanski po-

Obiščite VI. Mariborski Teden od 31. VII. do 8. VIII. 1937. (60% popustna na železnica...)

NAŠA KULTURNA KRONIKA

RECENZIJA KNJIGE J. DEFRANCE-SKOVA O »JUTRU«

Ljubljansko »Jutro« donosi u svojoj kulturnoj rubrici recenziju knjige Jose Defranceškoga »C. i K. ratni logori«, o kojoj veli: V tem delu opisuje malo znano življenje v taboriščih, ki jih je avstrijska vlada ustanovila za prebivalstvo evakuiranih krajev. Pisec je kot otrok doživljal strahote teh taborišč, pa nam pripoveduje najprej o svoji ožji domovini Istri, nato pa o evakuaciji o življenju v taboriščih. Izbrano prikazuje njih organizacijo in upravo uredbne in ukaze, zatresljivo slika vse strašno životorenje skozi tri leta v teh človeških klavnicah, kjer so trumoma umirali otroci, slabotne žene in stariel od gladi, mraza in nesnage. Pisec je poleg tega zabeležil še nekatero interesantne spomine na leta v zaledju in opisal mornariški upor v Pulju. Knjiga je težak in obšojno dokument o onih dneh svetovne vojne, ko je cena človeškega življenja padla na ničlo. Knjiga stane Din 30 in se naroča pri viscu. Osijek, Reiznerova 55.

»SELJAČKA MISA« O KNJIZI DRA MIJE MIRKOVIĆA

Posljednji broj zagrebačkog tjednika »Seljačka Misa« prikazuje opširno i pozitivno knjigu dra Mije Mirkovića »Održavanje seljačkog posjeda«, te je preporuča svojim čitateljima.

DR. L. BERCE U »NOVOI EVROPI«

U posljednjem broju zagrebačke revije »Nova Evropa« piše dr. Lojze Berce o konkordatima pod naslovom: Principi posljednjih konkordata.

ZANIMANJE ISTRANA U U. S. A. ZA DOGODJAJE KOJ NAS

Od naše saradnice i povjerenice za U. S. A. gđice Mary Vidošić primili smo pismo u kojem nas, između ostalog, moli da preko lista izrazimo čestitke njezine i ostalih Istrana u Sjevernoj Americi g. Ivanu Matetiću-Ronjgovu za njegov veliki uspjeh sa »Roženicama«.

Ujedno izražuje toplo saučestje prigodom smrti kompozitora Artura Geravaisa njegovog udovici, kćerki Blanki, svojoj bivšoj saučestici, i sinu Dragu, vašem pjesniku.

VELIKI RIMSKI DNEVNIK »LA TRIBUNA« I SALSIVI TIJEDNIK »IL TRAVASO« OČARAVAJU IZLET IZ RIMA U ZAGREB

Veliki rimski dnevnik »La Tribuna« i tjedni humoristični list istog poduzeća »Il Travaso delle idee« prave ovih dana veliku reklamu za jedan izlet vlakom iz Rima u Zagreb, Budimpeštu i Beč. Taj će put stajati 415 lira u trećem, a 500 lira u drugom razredu za Zagreb i Budimpeštu, a oni koji će putovati u Beč doplaćuju još 175 odnosno 220 lira. U svojim reklamama listovi obećavaju u Zagrebu i Budimpešti mnogo zanimljivih atrakcija, izleta i priredaba. Putovanje će biti 15 i 16 augusta, kad su u Italiji za činovnike tradicionalni praznici »Ferragosto«.

Upozorenje povjerenicima

Do koji dan ćemo poslati pomoćni i sve upute novim povjerenicima. Molimo ostala bratska društva da nam u vezi savezne okružnice »Borba za 6 stranica« čim prije dostave imena povjerenika.

MED GORIŠKIMI SLOVENCIMA U BOSNI

Ljubljana, Julija 1937. (Agis). Pod gornjim naslovom je zadnje nedjeljno jutro prineslo daljši člančić našega rojaka, ki ga je slučajno pot poniesla u Bosno kjer je naletel na naše emigrante. Med drugim pravi:

... Moje začudenje je pa doseplo vrhunec, ko sem stopil na bližnji hriček in pred seboj zagledal prekrasno vinograde, brnjade in lučnike, kakršni so v navadi pri nas na Vipavskem in Tržaškem. Ni dvoma, to morajo biti Slovenci, sem si mislil. Ni mogode, da bi Bosanci gojili trto, posebno ne na tak način. In ni mogode, da bi Bosanci dosegli že tak standard življenja, stanovanja in obdelovanja zemlje! Moje slutnje so se uresničile, ko me je pot pripeljala mimo neke hiše, na čigar vrat sem opazil — radič! Radič — znamenje primorskih Slovencev! Nepobitno znamenje! Ni več dvoma — to so naši ljudje!

Nagovoril sem prvega človeka, ki sem ga srečal. Bil je postaran možak, ki je z vedrom krevsal nekam po vodo.

— Eji, po Bogu brate, kaj ti meni, jesi li ovo Bosanci zasadiji toliku lozu? Insanu to bješe kada zabranjeno? I a hrišćani više volješe prepečenice nego vino? Dede, čiko, kaž!

VIJESTI IZ ORGANIZACIJA

SA ČLANSKO SASTANKA OMLADINSKE SEKCIJE »ISTRA« NA TREŠNJEVKI

25. o. m. održan je prije podne članski sastanak omladinske sekcije društva »Istra«. Prostorije socijalnog otežaka bile su dobro posječene. Čudnovata je to i jedinstvena pojava u Zagrebu. Ljetno doba, suvano vrijeme, a rad društva se aktivira. — Društvo »Istra« je jedino u Zagrebu koje radi i kroz ljeto. Toplo sunce kao da je trobućilo našu omladinu na novi život. Do se svihtati ovu neobičnu pojavu društvene aktivnosti u ovom ljetnom moru se uzeti u obzir. Posebno pojačaj emigrantske omladine. Životni interesi zahtjevu da se živi radi. Nema ni trenutka da se ležaju. Naša omladina ne ostavlja nikakva vremena za oporavljanje. Ona ne pozna ljetovanje na moru, u planinama. Emigrantska omladina ljetuje na radu, u prošlosti grada i zemlje. Gola stvarnost baca sjenu na omladinu i ona prihvaća rukavice, upušta je u borbu, organizira se.

Postavlja se važni zemelji organizovanom radu omladinske sekcije gibanja uz emigrantski pokret.

Dakle moro shvatiti pojavu nedjeljnih društvenih sastanaka u različitim djelovima grada. Ovakva putja je Trešnjevka dokazala da među radničkom imna najbjeđ broj svih naših emigranata i najviše ljubavi prema rodnom kraju, narodu Juljske Krajine i emigrantskim potrebama. Učinilo se zanimljivo da na sastanku prisustvo članova odbora društva »Istra«. Značaj toga ne da se dosta naglasiti. U toj se pojavi vidi saradnju odbora društva omladinske sekcije. Koordinirano je bezuvjetno potrebama. Plodovi te povezanosti u radu već se opazaju. Optimizam aktivnog dijela emigranata dobiva sve više hrane i polca. Za uspjeh je borbu to potrebno. — Sadržaj usmenih govora obuhvaćen je u glavnim reformatima o demokraciji (P. D.) položaju emigrantske omladine (F. D.) o selu u Italiji (F. D.) i recidivama Ger-

vajlovih. Mirine starega gradca i slični knjižice. Prisutni su otkrili učestvovali sa zanimanjem u odvijanju drugih usmenih govora i u više navrata živo odobravali. Da je referat o demokraciji bio malo opširniji, bio bi prevred razvucen. Inače je na svakom mjestu i u cjelini zanimljivo i aktualno.

Prostor ne dozvoljava da se opširnije pozabavimo svakim od govora.

U »Položaju emigrantske omladine« dan je vjerni prikaz o dolasku fašizma na vlast, postanku emigracije, njezinom smislu i pažnji emigrantske omladine koja joj se — nije postojivala.

»Selo u Italiji« i »Zemljištvo« i dokumentarni prikaz položaja sela pod fašizmom, njegovo postepeno propadanje i ostrosmenjenje sa tim vidjelog antifašistički stav. Kod recitacija se primjećuje da je dobro što na pr. Kosoveca recitiraju Primorci (Goričani), Balcar, Molitani, Geravica, Opadžić, Vukobrat.

U »Znamence« razvila se je na sastanku omladinske sekcije društva »Istra« živahna i temperamentna prava »istranska« diskusija o organizaciji emigracije, agitacije i propagande. Na sastanku u 11. i 12. i 13. broju »Svega lista« »Istra«, što pokazuje da omladina shvaća veliku važnost ovog jedinog sredstva emigracije, pa će se vremenom moći da govori i o emigrantskom čvječniku.

Na sastanku su došla i dva sveskoja omladinske emigracije. Nedavno su »Problemi evanđelja. Goli i bosi, tako žuku, našli su na lijeplj susret emigrantske omladine. Prisutni su: Balcar, Molitani, Geravica, Opadžić, Vukobrat, Vukobrat. — Društvo »Istra«, Zagreb.

U ovom broju zagrebačke revije »Nova Evropa« piše dr. Lojze Berce o konkordatima pod naslovom: Principi posljednjih konkordata.

IZ DRUŠTVA »ISTRA« U ZAGREBU

Okrružnica omladinske sekcije »Istra« u Zagrebu

Zagreb, 27. Julja 1937. Svima emigrantskim društvima u Jugoslaviji i van granica naše države vijestiti Vas o izvanrednom sastanku Omladinske sekcije društva »Istra« u Zagrebu. Na sastanku od 4 ovog mjeseca, gdje je istaknuta važnost pokazivanja svoje svijesti, dokazala je da nije zaboravila na svoju zadužbu što je imna da je levrali. Prostorije društva bile su duplikom puno.

Kooprifirana je nadopuna uprave sekcije i izražena je želja za usku saradnju sa svim društvima emigracije iz svih dijelova naše države sa svima onima koje vodi isti cilj, borbu protiv fašizma za demokraciju i narodnu slobodu u Juljskoj Krajini.

Dakle istarska omladina otvorila je oči i ona će se u buduću boriti sa svim snagama protiv svih onih koji će nam praviti bilo kakvo smetanje u našem radu. Pozivamo sve Vas na aktivnu saradnju sa istim ciljem k napretku i ostvarenju ciljeva emigracije iz Juljske Krajine.

Odbor se konstituirao ovako: Predsjednik: Benčić Ivan, zamjenik: Grakalić Mitena i Tumpić Dušan, tajnik: Blažina Ivan, zamjenik: Pirlić Ivan, blagajnik: Petarac Stanislav, zamjenik: Kalcic Božidar, gospodar: Franović Darko, knjižničar: Kosmina Milan, Nadzorni odbor: Bičok Marja, Banko Radi i Štepančić Viktor. — Predsjednik: Benčić Ivan, Tajnik: Blažina Ivan.

SASTANAK ČLANOVA DRUŠTVA »ISTRA« U ZAGREBU U GOSTINJU ZEČIĆ-GENERALIĆ U SVETICAMA BR. 11

U nedjelju 1. VIII u 9 sati prije podne održali se sa sastanak članova društva »Istra« u gostinju Zečić-Generalić, Svetice Br. 11. — Uostavljavaju se članovi društva da ovome sastanku prisustvuju, jer se radi o vrlo važnim stvarima, koje su u interesu svih naših ljudi. Očekujemo, da čemo na tom sastanku vidjeti sve one koji vode računa o našem društvu, a koji do sada nisu još članovi.

POZIV DRUŠTVA »ISTRA« U ZAGREBU

Umolvavaju se slijedeća gg. članovi i nečlanovi, da čim prije priljave u tajništvo društva »Istra« pošto se radi o njihovom vitalnom interesu: Budala, Ivan; Murić, I. Božo; Štemberger I. Tomo; Banić A. Bernard; Ivančić A. Kocjan; Tih N. Melencik; Batić Matija; Mahnič J. Kenda; Križanec Jurica; Lj. Josip; Herak A. Antun; Frančič A. Ivan; Grilen J. Alojz; Orbančić B. Antun; Franjuz Ivan; Mikolčić J. Bogumil; Šimun G. Janko; Papičić Franjo.

Poziv svim emigrantima iz Juljske Krajine u Zagrebu

Pozivaju se sv emigranti stanujući u Zagrebu, da se u potrebnom raznih intervencija, molba, kao dozvole boravka, zaposlenja, državljanstva, putovanja, društvo »Istra«, koje će im u tim pitanjima dati potrebno informacije. Stranke se primaju svaki radni dan od 9—12 i od 3—8 sat na veče. — Društvo »Istra«, Zagreb.

»Picnic« društva »Jurina i Franine« u Hobokenu U. S. A.

New-York, 10. Julja, 1937. Godišnji izlet ili »picnic«, kako to Amerikanci nazivaju, našeg dob. i zab. društva »Jurina i Franine« iz Hobokena, koji se je održao u nedjelju 4. Julja t. g. prošao je jedinstveno, iznad svakog očekivanja. Posjet je bio obilan. Poslije središnjeg pozdravljanja i stakanja ruku izvedu novovisolski i philadelphijski učesnici, koji su i ove godine došli da se prošetaju u nama, sjeli smo oko stola kao i u prošlim godinama. Hvala našim gostiteljima »Park« u North Bergen, N. J. gdje je »picnic« priredio, pa na osvežavajućom vjetrov, podružničnoj omladini, koja je došla da se druži sa pojedinih grupa. Raspoloženje bilo je odlično, što se je najbolje vidjelo svagdje, gdje su se od zajednice odvojili i tako je vrijeme odmicano u najboljem raspoloženju i zabavi sve do kasno na veče, kad smo se vratili svojim kućama i ponijeli svoje nepreporučljive uspomena. Ne mogoo da propustimo, a da ne spomenemo, da naš je i ove godine tom prilikom posjetilo naš brat i predsjednik Jadranske Straže u New Yorku. Došlo je, akoprem bolom u duši, radi gubitka svoje nepreporučljive uspomena, samo na naš da još jednom dokaze svoju odanost i ljubav prema svojoj potaćenoj braći Istranima, protiv sve se je govorilo o njihovom položaju, protiv sve se je govorilo o njihovom položaju, protiv sve se je govorilo o njihovom položaju.

Crkvena konferencija u Oxfordu protiv fašizma i antisemitizma

U Oxfordu sastala se je konferencija nekatoličkih vjera koja je naredio otkor stav zauzela protiv svakog pokušaja koji ide za tim, da se putem rusizma i antisemitizma uzna pravi smisao vjere koja navačavanjem evanđelja treba da bude rasadnica ljubavi između naroda i rasa.

tučak, u kraju, kjer je bila popolnoma neznanca, čudovito aklimatizirali, da je rodila prav tako vino kakor prej doma. Tudi breskve so princisli in vsa naša zrnovrstna semena in rastline, da si urezudo dom, ki naj bi jih docela spominjal na rojstni kraj. Prodali so na Primorskem svoja posestva, kupili tučak bosensko »dzunglo«, podirli gozdove in izorali zemljo, da se je zablestela na solncu in začela roditi spošta in deviska, stoteran sad. Ko speti danes človek na okolne griče, ne vidi več samo gozdov, ampak prekrasne njive in travnike, vzorne vinograde, prelepe sadne vrtove. Slovenske roke so zgradile nov svet — novo domovino!

Zadovoljni so ti naši ljudje Primorci v Vrbski banovini. Mlajši so se popolnoma privadili, starejšim gre seveda težje. Radl' bižjo po domu v Vipavi ali na Krasu, vendar na koncu pristavijo:

— Zemlja, zemlja je pa le dobra in jako rodovlnja. To nas drž!

Vsako leto izvzjajo na vagone sadja, posebno breskve. Tudi vino prodajo in le malokateri ga ima še kaj doma. Poskusili so aklimatizirati tudi refošk, pa se jim ni obnesel. I. fige tudi ne. Oh, pravijo, če bi nam še to uspelo, pa bi imeli raj, kakršnega si še doma na Primorskem nismo želeli.

Dr Josip Puntar

Dne 24. Julija je umrl v splošni ljubljanski bolnici po dolgoletnem trpljenju dr. Josip Puntar, knjižničar državnih knjižnic v Ljubljani. Bil je predvsem odličan poznavalec slovenske literature in kot tak tudi sam pisatelj raznih znanstvenih člankov in razprav. Posebno se je uveljavil kot izbornik iskalec in obožavatelj Prešernovih pesmi. Najbolj znano njegovo delo je spis »Žlate crke na psoadi Prešernovih gazeli«. Bil je vsevzgo idealist. Tudi v politični zgodovini Slovencev je mnogo raziskoval. Pred leti je napisal nekaj člankov v »Slovenijci« o Beneški Sloveniji in njeni tragični isodi ter se je zelo zanimal za naše Primorje in posebno za našo politično zgodovino. Z njim smo izgubili edinega temeljitoga poznavatelja Beneške Slovenije v sploh. Škoda, da ga je dolgoletna bolezen vrgla na posteljo in ga pritiska k brezdneju. Gotovo je, da bi nam dal mnogo pobud in mnogo materijala o naši zemlji onkraj meje. Zelo je tarna, da ni ne med mladimi ne med stariimi zanimanja za naše politično zgodovino, ki bi nam marsikaj osvjetlila. Pripomnil je da je še v tem pogledu marsikaj neraziskanega. Materijala za študij, posebno za študij Beneške Slovenije, ni v Ljubljani nikjer, ampak je razstresen izven našega ozemlja. Tako se ta materijal nahaja v Trstu, Vidmu in kar se tiče vojne l. 1866 celo v Parizu in na Dunaju. Da se to preučiti bi bila naloga posebno naših akademikov, ki tam študirajo. Tako smo v kratkem času dveh let izgubili kar dva velika ljubitelja in poročevalca Beneške Slovenije — Tumo in sedaj Puntarja. Kdo ju bo nasledil? (Agis).

RAJKO PRINČIČ

Prgetkli teden je umrl v Ljubljani po kratkem trpljenju naš rojak Princič Rajko iz Gorice. Bil je vsevzgo zaveden Slovenec in se je vedno boril za jugoslovansko idejo in zaradi nje tudi mnogo trpel. Kot železniški uradnik je služboval v Gorici, odkoder je bil izgnan v največjem pomankanju. Ov prvratu je stopil v službo tedanje deželne šole. l. 1891 pa je šel v zasluženo pokoj. Ohranimo mu večen spomin, sorodnikom sožalje! (Agis).

UMRL MARTIN GRGIČ

V Padričah pri Trstu je umrl 9. Julija t. l. g. Martin Grgič, lastnik gostilne »pri Martinu«, posestnik in sodni izvedenec njegovih gostilni so se vršile vse narodne prireditve Padričanov; tam so se snili možaki razgovorov in posvetovanjem. Vse priprave za postavitev kaple Sv. Cirila in Metod v Padričah 1898 leta so bile izvršene v njegovi gostilni, in sam je dal stvarni prav za prav pobudo. V mladih letih je bil miličnik okoličanskega bataljona do njegovega razpusta. S svojim neumornim delom za narodno stvar si je pridobil med našimi okoličani velik ugled in zaupanje. Da so ga tudi v izostali v tržaški mestni svet. Umrl je v starosti 93 let, nima smo izgubili markantno figuro tipičnega okoličana. Naj mu bo lahka domača zemlja!

POROKE

Dne 24. Julija se je poročil v Ljubljani g. Leban Ivan, dolgoletni predsednik društva »Zora« iz Sv. Mihaela pri Šempasu, z gđc. Leopoldo Faganelovo iz Nabržine. Srečno!

Pretpleta iz Amerike

Naša povjerenica za Ameriko, gospodinja Mary Vidošić, poslala nam je 2 dolara za obnovu pretpleta za gospodinja Antonka Vidošić — 301 — 10th Ave., New York City.

*Istra« izlazi svakog tječina u petak. — Broj čekovnog računa 36.789. — Pretpleta za ožjein godinu 48. — din. za pola godine 24. — din. za iznoženost dvostruko, za Ameriku 2 dolara ne gotinu. — Ožjein račun: Konkordat »Istra«. Glasnik »Istra«. Broj 10. 1937. — Za učesništvo odgovara IVAN STARI, Zvonimirova ulica 48. III. kat. — Tiskar: Stećanjina Jugoslovenske štampe d. d., Zagreb, Masarykova ulica broj 28a. — Za tiskaru odgovara Rudolf Poljanović, Zagreb. Ilica broj 131.